

Rozwód i separacja

Wydanie 5.

Spis treści

Wykaz skrótów	XVII
Wykaz literatury	XXIII
Przedmowa	XXXIII

Część I. Rozwód i separacja w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym

A. Komentarz tezowy	3
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2082 ze zm.)	3
Dział IV. Ustanie małżeństwa	3
Art. 56–61	3
Dział V. Separacja	26
Art. 61 ¹ –61 ⁶	26
B. Część opisowa	31
Rozdział 1. Przesłanki rozwodu	31
1. Uwagi ogólne	31
2. Standard konstytucyjny	32
3. Rozkład pożycia	33
3.1. Zupełny rozkład pożycia	38
3.2. Trwały rozkład pożycia	39
4. Ciężar dowodu, działania sądu z urzędu	42
5. Negatywne przesłanki rozwodu	43
5.1. Dobro dziecka	43
5.2. Zasady współżycia społecznego	46
5.3. Żądanie rozwodu przez małżonka wyłącznie winnego.	49
Rozdział 2. Przyczyny rozwodu	56
1. Uwagi ogólne	56
2. Zdrada małżeńska	58
3. Agresja	60
4. Relacje z rodziną	60
5. Nieróbstwo	62
6. Lekceważący stosunek do instytucji małżeństwa	62
7. Różnica światopoglądów i charakterów	63
8. Choroba psychiczna	64
9. Bezpłodność	65
10. Przeszłość małżonka	65
11. Opuszczenie małżonka	66
12. Nielojalność wobec małżonka	67
13. Zmiana religii	68
14. Inne przyczyny	70

Rozdział 3. Wina rozkładu pożycia małżeńskiego	71
1. Pojęcie winy	71
2. Wina przed rozkładem pożycia	73
3. Wina po rozkładzie pożycia	74
4. Retorsje	75
5. Przebaczenie	77
6. Orzekanie o winie	78
6.1. Uwagi ogólne	78
6.2. Wina wyłączna	79
6.3. Zaniechanie orzekania o winie	80
6.4. Uzupełnienie wyroku	81
6.5. Postępowanie apelacyjne	82
Rozdział 4. Kognicja sądu	84
1. Uwagi ogólne	84
2. Zasada integralności wyroku	85
2.1. Integralność wyroku na tle rozstrzygnięć nieobligatoryjnych ..	85
2.2. Integralność wyroku na tle rozstrzygnięć obligatoryjnych ..	87
2.3. Opłaty od żądań dodatkowych	88
2.4. Skarga kasacyjna a integralność wyroku	89
3. Władza rodzicielska	90
3.1. Określenie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej ..	90
3.2. Władza rodzicielska obojga rodziców	91
3.3. Powierzenie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców ..	95
3.3.1. Wybór rodzica	95
3.3.2. Nakaz wydania dziecka	96
3.4. Istota rozstrzygnięcia o ograniczeniu władzy rodzicielskiej.	97
3.4.1. Powierzenie władzy a zarząd majątkiem	98
3.4.2. Określenie uprawnień i obowiązków	99
3.5. Rodzina zastępcza	99
4. Kontakty z dzieckiem	101
4.1. Uwagi ogólne	101
4.2. Postacie kontaktów z dzieckiem	104
4.3. Zasady uregulowania sposobu utrzymywania kontaktów z dzieckiem	107
4.3.1. Prymat woli rodziców	108
4.3.2. Dobro dziecka	108
4.3.3. Rozsądne życzenia dziecka	109
4.3.4. Odpowiednie stosowanie	110
4.4. Ograniczenie utrzymywania kontaktów rodziców z dzieckiem	110
4.5. Zakaz utrzymywania kontaktów z dzieckiem	112
4.6. Zobowiązanie rodziców	113
4.7. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia	114
4.8. Egzekucja kontaktów	114
5. Alimenty na małoletnie dzieci	116
6. Rozstrzygnięcia o wspólnym mieszkaniu	120
6.1. Uwagi ogólne	120
6.2. Ustalenie sposobu korzystania ze wspólnego mieszkania ..	124
6.3. Eksmisja	130

6.4. Definitywne rozstrzygnięcia o wspólnym mieszkaniu	137
6.4.1. Uwagi ogólne	137
6.4.2. Podział wspólnego mieszkania	138
6.4.3. Przyznanie mieszkania jednemu z małżonków	140
7. Podział majątku	141
8. Dochodzenie alimentów między małżonkami w procesie o rozwód	143
Rozdział 5. Separacja	147
1. Uwagi ogólne	147
2. Podobieństwa rozwodu i separacji	147
3. Różnice między rozwodem a separacją	149
4. Separacja na zgodny wniosek	149
4.1. Uwagi ogólne	149
4.2. Przesłanki uwzględnienia wniosku	150
5. Zbieg żądań rozwodu i separacji	151
6. Skutki separacji	155
6.1. Uwagi ogólne	155
6.2. Skutki jak przy rozwodzie	155
6.3. Skutki zachowujące elementy małżeństwa	157
6.4. Skutki ze względu na zasady słuszności	158
7. Zniesienie separacji	159
Część II. Przebieg spraw o rozwód lub o separację	
A. Komentarz tezowy	163
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101)	163
Tytuł VII. Postępowania odrębne	163
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich	163
Rozdział 1. Przepisy ogólne.	163
Art. 425–435	163
Rozdział 2. Sprawy o rozwód lub o separację	200
Art. 436–446	200
B. Część opisowa.	240
Rozdział 1. Właściwość oraz skład sądu	240
1. Właściwość rzeczowa	240
2. Właściwość miejscowa	241
2.1. Właściwość miejscowa w sprawach o rozwód lub o separację na żądanie jednego z małżonków	241
2.2. Właściwość miejscowa w sprawach o separację na zgodny wniosek małżonków	243
3. Przekazanie sprawy sądowi właściwemu	245
4. Skład sądu	246
Rozdział 2. Tryb postępowania.	248
1. Uwagi wprowadzające	248
2. Postępowanie w sprawach o rozwód lub o separację na żądanie jednego z małżonków jako postępowanie odrębne	248

3. Strony postępowania	251
3.1. Legitymacja czynna	251
3.2. Udział prokuratora i Rzecznika Praw Obywatelskich	252
3.3. Kurator dla nieznanego z miejsca pobytu	254
3.4. Interwencja uboczna	255
3.5. Pełnomocnictwo w sprawach o rozwód lub o separację	256
Rozdział 3. Wszczęcie postępowania	259
1. Pismo wszczynające postępowanie	259
1.1. Pozew o rozwód lub o separację (sporną)	259
1.2. Wniosek o separację niesporną	261
1.3. Opłata od pisma wszczynającego postępowanie	262
1.4. Zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu	263
1.5. Tryb uzupełniania braków formalnych	266
1.6. Skutki wniesienia i doręczenia pozwu	268
2. Kumulacja roszczeń	269
3. Zmiana powództwa	272
4. Cofnięcie pozwu i wniosku	273
4.1. Cofnięcie pozwu	273
4.2. Cofnięcie wniosku o separację niesporną	276
5. Niedopuszczalność powództwa wzajemnego o rozwód lub o separację	276
Rozdział 4. Rozprawa	279
1. Wyłączenie jawności w sprawach o rozwód lub o separację	279
2. Niestawiennictwo stron i jego konsekwencje	280
2.1. Niestawiennictwo powoda	280
2.2. Niestawiennictwo pozwanego	282
2.3. Grzywna za nieusprawiedliwione niestawiennictwo	282
3. Informacyjne przesłuchanie stron i wysłuchanie małoletniego	283
3.1. Informacyjne przesłuchanie stron	283
3.2. Wysłuchanie małoletniego	286
4. Protokół rozprawy	289
Rozdział 5. Mediacja w postępowaniu o orzeczenie rozwodu lub separacji	293
1. Poprzednie uregulowania	293
2. Warunki dopuszczalności	294
3. Przedmiot mediacji	296
4. Osoba mediatora	297
5. Postępowanie mediacyjne	299
5.1. Wszczęcie postępowania	299
5.2. Przebieg postępowania	302
5.3. Rozstrzygnięcia sądu związane z mediacją	303
Rozdział 6. Zawieszenie i umorzenie postępowania	306
1. Zawieszenie postępowania na podstawie art. 440 KPC	306
1.1. Przestanki zawieszenia	306
1.2. Skład sądu i wymogi formalne	307
2. Zawieszenie postępowania z innych przyczyn	308
3. Umorzenie zawieszzonego postępowania	311

4. Umorzenie postępowania w razie śmierci jednego z małżonków	312
4.1. Obligatoryjność umorzenia	312
4.2. Zakaz kontynuowania postępowania z udziałem następców prawnych	314
Rozdział 7. Postępowanie dowodowe	317
1. Uwagi wprowadzające	317
2. Obligatoryjność postępowania dowodowego	319
3. Cel postępowania dowodowego	321
4. Środki dowodowe	324
4.1. Wywiad środowiskowy	324
4.2. Świadkowie	326
4.2.1. Niemożność bycia świadkiem	326
4.2.2. Prawo do odmowy zeznań	327
4.3. Dokumenty	329
4.3.1. Dokumenty urzędowe	329
4.3.2. Dokumenty prywatne	333
4.4. Opinie	334
4.4.1. Opinia biegłego	334
4.4.2. Opinia opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów	337
4.5. Dokumenty inne niż zawierające tekst oraz inne środki dowodowe	342
4.6. Przesłuchanie stron	343
4.6.1. Obligatoryjność dowodu z przesłuchania stron	343
4.6.2. Ograniczenie postępowania dowodowego	346
Rozdział 8. Zasada wyłączności postępowania o rozwód lub o separację	348
1. Uwagi wprowadzające	348
2. Roszczenia alimentacyjne w sprawie o rozwód lub o separację	349
2.1. Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych na wypadek orzeczenia rozwodu lub separacji	349
2.2. Zasądzenie alimentów	350
3. Zbieg postępowania o rozwód lub o separację z innymi postępowaniami	352
3.1. Niedopuszczalność odrębnego postępowania w sprawach o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty	352
3.1.1. Uwagi ogólne	352
3.1.2. Zbieg postępowania o rozwód lub o separację z postępowaniem o zaspokojenie potrzeb rodziny i alimenty	355
3.2. Niedopuszczalność odrębnego postępowania dotyczącego władzy rodzicielskiej i kontaktów	358
3.2.1. Uwagi ogólne	358
3.2.2. Zbieg postępowania o rozwód lub o separację z postępowaniem dotyczącym władzy rodzicielskiej i kontaktów	362
Rozdział 9. Postępowanie zabezpieczające w sprawach o rozwód lub o separację	366
1. Cel postępowania	366

Spis treści

2. Przebieg postępowania	367
2.1. Wszczęcie postępowania	367
2.2. Właściwość i skład sądu	370
2.3. Orzekanie w przedmiocie zabezpieczenia	372
3. Sposoby zabezpieczenia w sprawach o alimenty	373
4. Inne wypadki zabezpieczenia	378
4.1. Zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych (art. 755 KPC)	378
4.1.1. Uwagi ogólne	378
4.1.2. Zabezpieczenie nowacyjne i zawieszenie postępowania egzekucyjnego	380
4.1.3. Uregulowanie sposobu roztaczania pieczy	383
4.1.4. Doręczenie postanowienia	386
4.2. Sposób zabezpieczenia roszczeń przewidziany w art. 756 KPC	387
Rozdział 10. Wyrokowanie	389
1. Uwagi wprowadzające	389
2. Wydanie wyroku	389
2.1. Zamknięcie rozprawy	389
2.2. Zasada związania sądu żądaniem i zasada bezpośredniości	390
2.2.1. Zasada związania sądu żądaniem	390
2.2.2. Zasada bezpośredniości	392
2.3. Narada nad wyrokiem i ogłoszenie wyroku	392
2.3.1. Narada nad wyrokiem	392
2.3.2. Ogłoszenie wyroku	393
2.4. Uzasadnienie wyroku	395
2.4.1. Przesłanki sporządzenia uzasadnienia wyroku	395
2.4.2. Wymogi co do treści uzasadnienia wyroku	397
2.4.3. Termin sporządzenia uzasadnienia	399
2.4.4. Podpisanie uzasadnienia i jego doręczenie	400
2.5. Zasada związania sądu wyrokiem	401
3. Wyrok zaoczny	403
3.1. Przesłanki wydania wyroku zaocznego	403
3.1.1. Przesłanki pozytywne i negatywne	403
3.1.2. Kwestie szczególnie dotyczące wyroku zaocznego w sprawach o rozwód lub o separację	405
3.2. Uzasadnienie i doręczenie wyroku zaocznego	407
3.3. Uchylenie wyroku zaocznego z urzędu	407
3.4. Sprzeciw od wyroku zaocznego	408
3.4.1. Termin do wniesienia sprzeciwu i wymogi formalne sprzeciwu	408
3.4.2. Skutki wniesienia sprzeciwu	409
4. Rektyfikacja wyroku	410
4.1. Sprostowanie wyroku	411
4.2. Uzupełnienie wyroku	413
4.3. Wykładnia wyroku	415
Rozdział 11. Postępowanie odwoławcze w sprawach o rozwód lub o separację	417
1. Apelacja jako odwoławczy środek dewolutywny	417
2. Dopuszczalność apelacji	419

3. Wymogi formalne apelacji i termin do jej wniesienia	420
3.1. Wymogi formalne	420
3.2. Opłata od apelacji	421
3.3. Termin do wniesienia apelacji	422
4. Zakres rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy	424
5. Zakaz <i>reformationis in peius</i>	426
6. Orzeczenia sądu II instancji	428
6.1. Wyrok oddalający apelację	428
6.2. Wyrok reformatoryjny	430
6.3. Orzeczenie kasatoryjne	431
6.4. Uzasadnianie orzeczeń kończących postępowanie odwoławcze	433
Część III. Skutki rozwodu	
Rozdział 1. Procesowe skutki rozwodu	439
1. Rozszerzona skuteczność wyroku	439
2. Powaga rzeczy osądzonej (<i>res iudicata</i>)	441
2.1. Powaga rzeczy osądzonej wyroku uwzględniającego powództwo	441
2.2. Powaga rzeczy osądzonej wyroku oddalającego powództwo	442
3. Możliwość wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia	444
3.1. Niedopuszczalność skargi kasacyjnej	444
3.2. Skarga o wznowienie postępowania	445
3.3. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	447
4. Koszty postępowania w wyroku rozwodowym	448
4.1. Zasady orzekania o kosztach	448
4.2. Znaczenie rozstrzygnięcia co do kwestii winy i żądania rozwodu dla orzeczenia o kosztach	450
4.3. Koszty od pozostałych roszczeń	452
Rozdział 2. Skutki rozwodu ze względu na ustrój majątkowy	454
1. Ustanie ustawowej wspólności majątkowej	454
1.1. Przekształcenie wspólności we współwłasność	454
1.2. Udziały w majątku	457
1.3. Wyrok orzekający rozwód jako podstawa wpisu w księdze wieczystej	462
1.4. Uchylenie zakazów	463
1.5. Dochodzenie wierzytelności	463
1.6. Ustanie wspólności a odpowiedzialność małżonków za zobowiązania	464
1.7. Wpływ rozwodu na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego	467
2. Ustanie rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków	468
2.1. Uwagi ogólne	468
2.2. Podział dorobków	471
2.3. Zmniejszenie obowiązku	473
2.4. Legitymacja procesowa	474

Rozdział 3. Skutki rozwodu ze względu na winę	478
1. Obowiązek alimentacyjny byłych małżonków	478
1.1. Uwagi ogólne	478
1.2. Konstytucyjny wymiar obowiązku	479
1.3. Kontynuacja obowiązku	479
1.4. Zwyczajny obowiązek alimentacyjny	481
1.4.1. Odmowa pomocy społecznej	483
1.5. Obowiązek rozszerzony	484
1.5.1. Uwagi ogólne	484
1.5.2. Pogorszenie sytuacji	484
1.5.3. Swoboda sędziowska	486
1.5.4. Niezawinione przyczynienie się do rozkładu pożycia	488
1.5.5. Zgodność z Konstytucją RP	489
1.6. Wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego	489
1.7. Przedłużenie obowiązku	490
1.7.1. Uwagi ogólne	490
1.7.2. Wyjątkowe okoliczności	491
1.7.3. Okres przedłużenia	492
1.8. Odesłanie do obowiązku alimentacyjnego między krewnymi	493
2. Wyłączenie małżonka od dziedziczenia	495
3. Prawo byłego małżonka do renty rodzinnej	497
Rozdział 4. Niemajątkowe skutki rozwodu	499
1. Rozwód a rozwiązanie przysposobienia	499
2. Powrót do poprzedniego nazwiska	501
3. Wpływ rozwodu na domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki	502
 Część IV. Sądowy podział majątku wspólnego małżonków	
A. Komentarz tezowy	507
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.)	507
Art. 43	507
Art. 45–46	513
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1576 ze zm.)	527
Art. 566–567	527
B. Część opisowa	543
Rozdział 1. Wprowadzenie	543
Rozdział 2. Tryby podziału majątku wspólnego	548
1. Uwagi wprowadzające	548
2. Podział majątku wspólnego przed sądem polubownym	548
3. Podział majątku wspólnego w postępowaniu procesowym	550
4. Podział majątku wspólnego w postępowaniu nieprocesowym	553
5. Podział majątku wspólnego w postępowaniu pojedynczym	553
6. Podział majątku wspólnego w postępowaniu mediacyjnym	555

Rozdział 3. Podmioty postępowania o podział majątku	
wspólnego	557
1. Uwagi wprowadzające	557
2. Sąd	557
2.1. Jurysdykcja krajowa	557
2.1.1. Jurysdykcja krajowa wyłączna	559
2.1.2. Jurysdykcja krajowa fakultatywna	560
2.1.3. Jurysdykcja krajowa konieczna	561
2.1.4. Jurysdykcja krajowa wynikająca z umów międzynarodowych i prawa unijnego	563
2.2. Prawo właściwe dla spraw o podział majątku wspólnego ..	566
2.3. Właściwość sądu	567
2.3.1. Właściwość rzeczowa	567
2.3.2. Właściwość miejscowa	568
2.3.3. Przekazanie sprawy innemu sądowi (art. 683 w zw. z art. 567 § 3 KPC)	570
2.3.4. Właściwość delegacyjna	572
2.3.5. Właściwość umowna	574
2.3.6. Właściwy wydział sądu rejonowego	574
2.4. Skład sądu	577
3. Uczestnicy postępowania	577
3.1. Wprowadzenie	577
3.2. Wnioskodawca	578
3.2.1. Osoby posiadające udział w majątku wspólnym	579
3.2.2. Nabywca udziału w majątku wspólnym	580
3.2.3. Skarb Państwa	580
3.2.4. Wierzyciel małżonka lub jego następców prawnych	581
3.2.5. Prokurator	582
3.2.6. Rzecznik Praw Obywatelskich	583
3.2.7. Rzecznik Praw Dziecka	583
3.2.8. Organizacja pozarządowa	584
3.2.9. Syndyk upadłości	584
3.2.10. Konkubent małżonka	585
3.3. Uczestnicy	586
Rozdział 4. Całkowity a częściowy podział majątku	
wspólnego	594
1. Uwagi wprowadzające	594
2. Uzupełniający podział majątku wspólnego	597
3. Częściowy podział majątku wspólnego a postanowienie częściowe	600
Rozdział 5. Wszczęcie postępowania	601
1. Wniosek o podział majątku wspólnego	601
1.1. Dokładnie określone żądanie	602
1.2. Fakty uzasadniające żądanie	604
1.3. Powinność wskazania dowodów	607
1.4. Okoliczności uzasadniające właściwość sądu	609
1.5. Inne elementy składowe wniosku	610
1.6. Zabezpieczenie wniosku	611

1.7. Wykazanie przez wnioskodawcę uprawnienia do wniesienia wniosku	612
1.8. Warunki formalne wniosku	613
2. Kumulacja żądań (art. 567 § 3 w zw. z art. 689 KPC)	614
Rozdział 6. Zakres kognicji sądu I instancji	619
1. Ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym	619
2. Ustalenie nieważności umowy majątkowej małżeńskiej	630
3. Ustalenie składu i wartości majątku wspólnego	631
3.1. Ustalenie składu majątku wspólnego	631
3.2. Ustalenie wartości majątku wspólnego	640
4. Spory rozstrzygane na podstawie art. 685 w zw. z art. 567 § 3 KPC	645
4.1. Zagadnienia ogólne	645
4.2. Spory o istnienie uprawnienia do żądania podziału majątku wspólnego	647
4.3. Spory o przynależność określonych przedmiotów do majątku wspólnego	651
5. Rozstrzyganie o roszczeniach ubocznych (art. 45 KRO, art. 567 § 1 KPC, art. 567 § 3 w zw. z art. 686 KPC)	652
5.1. Zagadnienia ogólne	652
5.2. Rozliczenia dokonywane na podstawie art. 45 KRO	664
5.3. Rozliczenia dokonywane na podstawie art. 686 w zw. z art. 567 § 3 KPC	672
5.3.1. Wprowadzenie	672
5.3.2. Roszczenia z tytułu posiadania przedmiotów	672
5.3.3. Roszczenia z tytułu pobranych pożytków i innych przychodów	674
5.3.4. Roszczenia z tytułu poczynionych na majątek wspólny nakładów	675
5.3.5. Roszczenia z tytułu spłaconych długów	678
6. Rozstrzyganie o żądaniu stwierdzenia bezskuteczności rozporządzenia przez małżonka udziałem w przedmiocie należącym do majątku wspólnego	681
Rozdział 7. Podział majątku wspólnego	686
1. Sposoby podziału majątku wspólnego	686
1.1. Uwagi ogólne	686
1.2. Wniosek co do sposobu podziału majątku wspólnego	688
1.3. Kolejność stosowania sposobów podziału majątku wspólnego	689
1.4. Podział majątku wspólnego w naturze	690
1.5. Przyznanie majątku wspólnego jednemu małżonkowi	693
1.6. Podział cywilny majątku wspólnego	696
2. Okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie, co każde z małżonków ma otrzymać z majątku wspólnego	698
3. Spłaty i dopłaty	704
Rozdział 8. Rodzaje postanowień co do istoty sprawy w postępowaniu o podział majątku wspólnego	714
1. Wprowadzenie	714

2. Postanowienia pozytywne i negatywne	715
3. Postanowienia konstytutywne i deklaratywne	716
4. Postanowienia wyodrębnione ze względu na zakres rozstrzygnięcia	718
4.1. Postanowienia całościowe (pełne)	718
4.2. Postanowienia częściowe	719
4.3. Postanowienie wstępne	721
4.4. Postanowienia końcowe	724
4.5. Postanowienia uzupełniające	725
4.6. Postanowienia łączne	727
5. Postanowienie działowe wydane na podstawie zgodnego wniosku uczestników a ugoda sądowa zawarta w sprawie o podział majątku wspólnego	728
Rozdział 9. Zagadnienia szczególnie postępowania o podział majątku wspólnego.	731
1. Przebieg postępowania	731
1.1. Postępowanie przed sądem I instancji.	731
1.1.1. Orzekanie o wydaniu rzeczy.	734
1.2. Postępowanie apelacyjne	736
1.2.1. Zakaz <i>reformationis in peius</i>	739
1.3. Postępowanie kasacyjne	742
1.4. Wznowienie postępowania	745
2. Koszty postępowania	749
Część V. Wzory pism	
Wzory pism	757
1. Pozew o rozwód (bez orzekania o winie)	757
2. Pozew o rozwód (z winy pozwanego)	760
3. Pozew o separację (z winy pozwanego)	764
4. Wniosek o orzeczenie separacji	769
5. Wniosek o zniesienie separacji	771

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl